

Pedro Alier és l'actual director general d'una empresa familiar que té tres cosins més al Consell d'Administració i que avui ja es troba en la cinquena generació. "L'empresa la va fundar a mitjans del segle passat l'avi del meu avi, un senyor que va baixar de la Cerdanya i es va establir a la plaça del Born, a Barcelona, i junt amb la seva dona va engegar dos telers de producció tèxtil a la mateixa casa on vivien. El tèxtil va ser la primera activitat d'aquesta empresa. Venien fils i xarxes de pescar i van arribar a ser una empresa molt important, però el 1921 van aparèixer les fibres artificials i les naturals van perdre interès. Van començar aleshores a fer lones i sacs de jute, una activitat que va durar fins que va esclatar la Segona Guerra Mundial. Arran del conflicte els va ser impossible d'importar el jute de l'Índia i van haver de desmantellar la fàbrica." La dedicació al sector paperer ja havia començat anys abans: a partir del 1886 havien posat en funcionament una fàbrica de paper i durant un bon temps van conèixer totes dues activitats. "El meu avi es va trobar amb dificultats pel que fa a la qualitat de les aigües del delta del Besòs, on tenia la fàbrica, i va decidir comprar-ne una que tingués molt bona aigua i energia hidràulica. Va trobar una fàbrica paperera a Rosselló, al Segrià, que feia uns anys que estava en crisi i es va decidir a mantenir la producció paperera en comptes de traslladar-hi la tèxtil." I així va començar la llarga tradició de la família Alier en aquest sector, una evolució no exempta de moments de transició: "A partir de 1945 hi va haver un canvi important en l'empresa perquè es va passar de fer paper d'embalatge i bosses de claus a tractar amb fibres naturals per fabricar paper d'impressió senzilla. Era aquella època en què es venien moltes novel·les per fulletons com ara *El Coyote* i les publicaven amb paper nostre." Però tot passa, la demanda va canviant i "cap al 1953 vam començar a fer paper per a sacs, que no hem deixat de fabricar des de llavors."

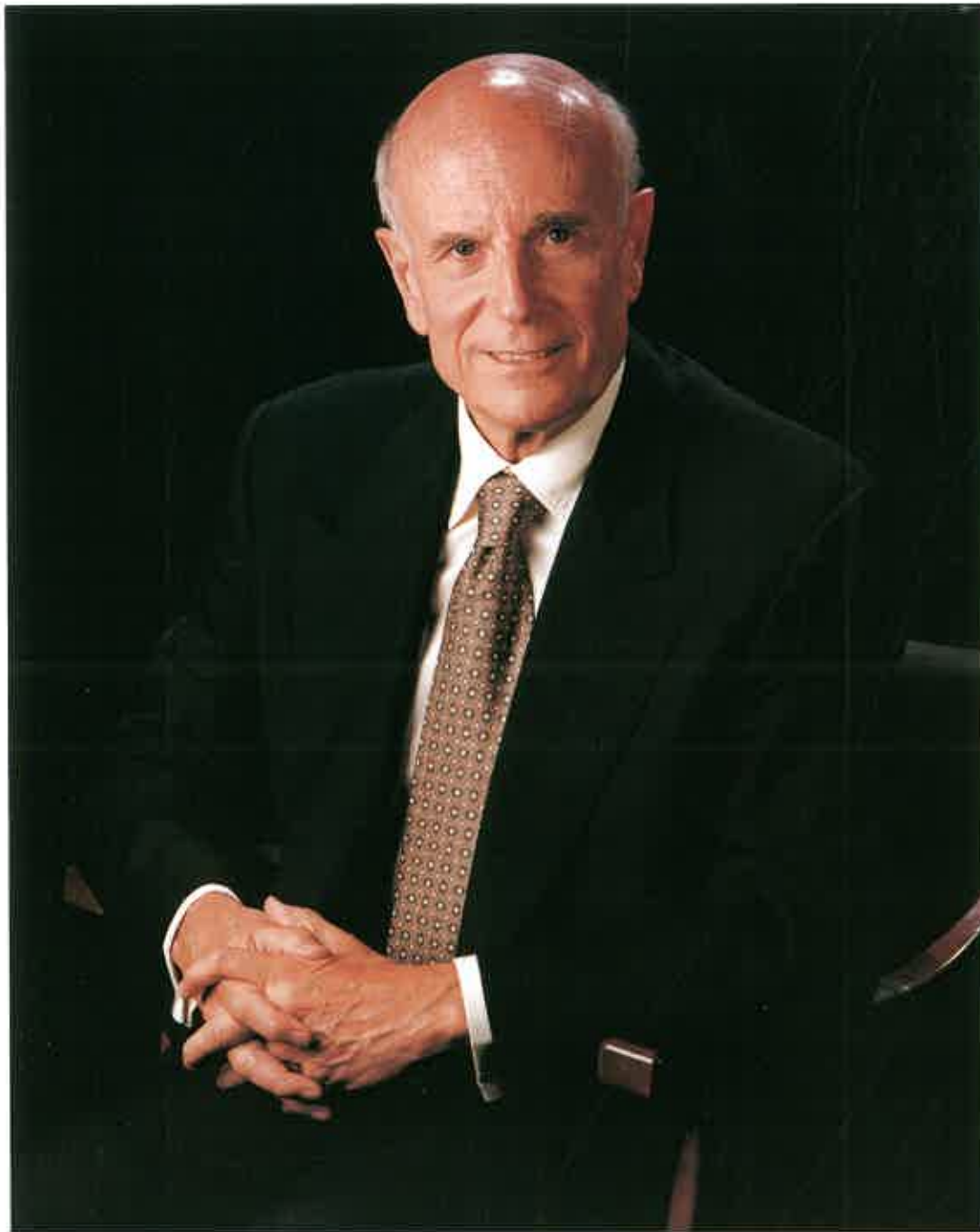
La matèria primera que han fet servir és el paperot, paper que ja ha estat utilitzat i "ens hem anat especialitzant en el paper recuperat fins que avui quasi el 100% de la nostra base és el paper vell. En un principi només recuperàvem els sacs de ciment que ja s'havien buidat, però va arribar un moment que es va incrementar la producció i vam haver de comprar paperot fins i tot a l'estranger." El 1972, l'any en el qual en Pedro va prendre la direcció de l'empresa, "va ser molt important. Vàrem passar a fabricar sacs de paper. En només tres anys vam pujar de fabricar 6000 tones anuals de sacs a fer-ne 40.000, la qual cosa volia dir 240 milions de sacs, dels quals exportàvem el 40%. D'aquesta manera vam arribar a ser els segons fabricants d'Espanya." En aquell moment hi havia desgravacions fiscals que afavorien l'exportació, però a poc a poc es van anar complicant: "Durant dotze anys va anar molt bé, però l'u de gener de 1986 Espanya va entrar al Mercat Comú i això va suposar el final d'una època perquè a partir d'aquell moment la protecció del mercat interior a través dels aranzels va desaparèixer. Vam entrar de ple a haver de competir amb un mercat duríssim i molt preparat. La qualitat del paper escandinau era molt superior a la nostra, la qual cosa ens va dificultar molt la continuïtat com a fabricants de sacs i, com que també fabricàvem paper per fer cartró ondulat, el 1995 ens vam ven-

dre l'activitat de sacs de paper a una societat austríaca." L'entrada a la Unió Europea no va ser fàcil, doncs, per als industrials espanyols, però en Pedro assegura que "la lliure competència ens va fer millorar els processos i la qualitat i, tot i les dificultats, crec que amb el temps ha estat positiu: viure sota protecció no és bo ni per a les empreses ni per al país."

Des de l'any 1995 "som altra vegada paperers absolutament independents i ara per ara més de la meitat dels nostres productes van destinats a la indústria del cartró ondulat que, com a mínim, ha de tenir dues cares de paper llis i al mig d'aquestes un d'ondulat, però també es fan combinacions més complicades. En un percentatge molt petit ens continuem dedicant al paper per a sacs que hem millorat considerablement i que ara tornem a exportar i, a més de tot això, també tenim algunes especialitats reduïdes però molt curioses com un paper imprescindible en el procés de laminació de l'acer inoxidable o un tipus de conglomerat de paper que serveix per protegir objectes petits o delicats en embalatges." Actualment "acabem de fer una reforma important en la maquinària. Ha estat una inversió bastant forta però estem convençuts que donarà resultats, perquè tot el que millora la qualitat val la pena. Aquest pla ens obrirà nous mercats, ja que passem a tenir una capacitat de producció de 170.000 tones anuals."

Un altre tema important és el que fa referència a la sensibilitat ecològica: "El 80% de tot el paper que es fa a Espanya es genera a partir de paperot i si bé és veritat que la cultura ecològica del reciclatge ha ajudat molt a conscienciar la gent, també cal dir que abans de tot això ja reciclàvem. Fa només cinc anys a les escombraries domèstiques de tot el país hi havia una part molt important de paper i, en aquest sentit, la recollida selectiva ens ha afavorit força, però fa temps, quan no hi havia aquest estimul, depeníem exclusivament dels magatzemistes de paper, els qui el recollien, la qual cosa feia que els preus oscil·lessin molt." A part del reciclatge, s'ha de dir que la política ecològica de l'empresa és tan compromesa que la Generalitat de Catalunya els ha reconegut el mèrit i els va donar el premi a l'empresa ecològica industrial de l'any 1999: "Se'ns ha reconegut l'esforç i no ens volem aturar aquí. Pel que fa a la part aèria, els nostres fums són molt més ecològics del que eren perquè cremem únicament gas natural per produir energia elèctrica i vapor. D'altra banda hi ha la part líquida, l'aigua, que un cop ha estat tractada a la fàbrica per ajudar al procés de producció, la depurem amb dos temps: primer traïem el que es veu a simple vista i després la depurem biològicament a partir de bacteries que es mengen tot el contingut de residus orgànics. Només així l'aigua pot retornar al canal i, el que és més important, al seu circuit de reg. Complim estrictament les regles de la Unió Europea i fins i tot estem més enllà dels límits actuals. Els residus sòlids els recollim i els tractem a casa però el nostre projecte és reduir-los pràcticament a zero."

En Pedro vol tenir un record per als seus avantpassats, persones lluitadores que van ser capaces d'encomanar-li les ganes de seguir amb aquella tasca que molts anys abans havien començat.

**“Viure sota protecció no
és bo ni per a les
empreses ni per al país”**

Pedro Alier - Rosselló (Segrià) i Barcelona (Barcelonès)